

2. Ví dụ minh họa

Chủ đề: NHẬN LỖI VÀ SỬA LỖI

Bài 2. NHẬN LỖI VÀ SỬA LỖI (2 tiết)

I. MỤC TIÊU

Sau bài học, HS:

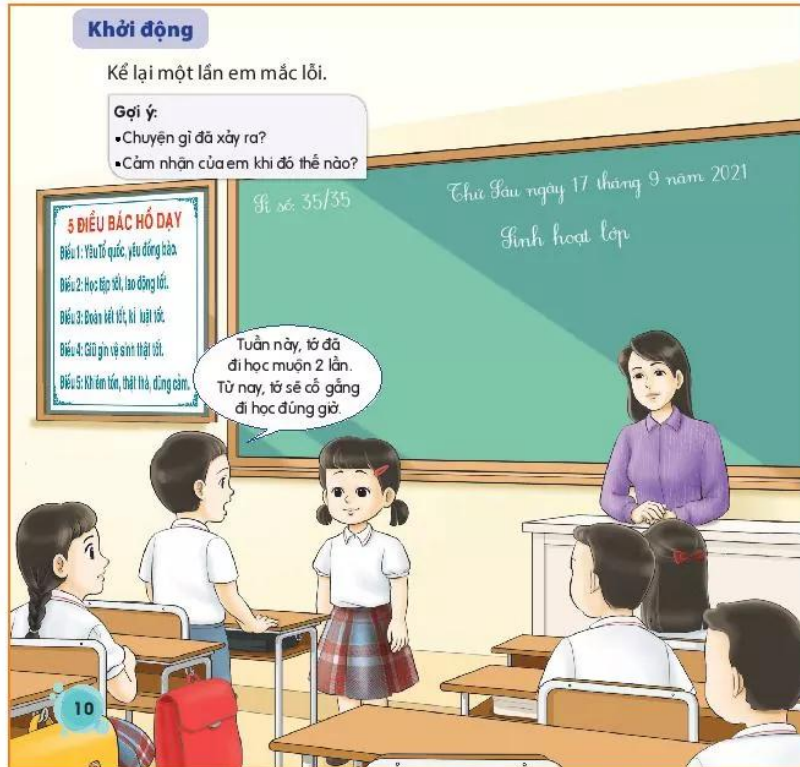
- *Nêu được một số biểu hiện của nhận lỗi, sửa lỗi;*
- *Nêu được vì sao phải nhận lỗi, sửa lỗi;*
- *Đồng tình với việc biết nhận lỗi, sửa lỗi; không đồng tình với việc không biết nhận lỗi, sửa lỗi;*
- *Thực hiện được và nhắc nhở bạn bè cùng thực hiện việc biết nhận lỗi, sửa lỗi trong học tập, sinh hoạt.*
- *Về năng lực:*
 - + *Năng lực tự chủ và tự học:* Nhận ra được một số biểu hiện của biết nhận lỗi, sửa lỗi; lựa chọn và thực hiện được những hành động, lời nói thể hiện biết nhận lỗi, sửa lỗi.
 - + *Năng lực giải quyết vấn đề và sáng tạo:* Đưa ra ý kiến và sắm vai để giải quyết tình huống thể hiện biết nhận lỗi, sửa lỗi.
 - + *Năng lực điều chỉnh hành vi:* Thực hiện được những lời nói, việc làm thể hiện biết nhận lỗi, sửa lỗi sau khi mắc lỗi.
 - + *Năng lực phát triển bản thân:* Nêu hoặc thể hiện bằng ngôn ngữ, hành động để tỏ thái độ đồng tình với việc biết nhận lỗi, sửa lỗi; không đồng tình với việc không biết nhận lỗi, sửa lỗi.
- *Về phẩm chất:*
 - + *Trung thực:* Biết nhận lỗi và sửa lỗi trong học tập, sinh hoạt.

II. THIẾT BỊ DẠY HỌC VÀ HỌC LIỆU

- 1. Giáo viên:** SGK Đạo đức 2, bộ tranh, video clip về đức tính trung thực.
- 2. Học sinh:** SGK Đạo đức 2, vở bài tập Đạo đức 2 (nếu có).

III. TIẾN TRÌNH DẠY HỌC

Khởi động

Hoạt động: Kể lại một lần em mắc lỗi

a. Mục tiêu: Khởi gợi cảm xúc của HS, dẫn dắt HS đến chủ đề của bài học: Nhận lỗi và sửa lỗi.

b. Tổ chức thực hiện:

GV hướng dẫn HS quan sát tranh; sau đó yêu cầu 1 – 2 HS mô tả lại bối cảnh của hoạt động (tiết sinh hoạt lớp; HS tự quản) theo gợi ý:

- Xem thông tin trên bảng.
- Bạn nam đã nói gì?
- Nếu em là bạn nữ trong tranh, em sẽ nói gì và nói như thế nào?

Tiếp đó, GV yêu cầu 1 – 2 HS kể lại một lần đã mắc lỗi theo gợi ý:

- Chuyện gì đã xảy ra?
- Cảm nhận của em khi đó?

Từ những ý kiến của HS, GV dẫn dắt vào nội dung chính của bài học.

Kiến tạo tri thức mới

Kiến tạo tri thức mới

1. Bạn nào trong tranh biết nhận lỗi và sửa lỗi?

1 Con xin lỗi vì đã làm gãy thỏi son của mẹ. Từ nay con không nghịch thế nữa ạ.

2 Cậu giẫm phải chân tớ rồi!
Cô gì đâu mà cậu phải kêu!

3 Vòng của Na đẹp quá! Rất vừa tay mình.
Mình làm rơi chiếc vòng mẹ tặng rồi!
Tớ xin lỗi! Tớ đã nhặt được vòng của cậu nhưng giờ mới trả lại.

4 Châu xin lỗi vì đã không chào ông bà. Châu hứa lần sau sẽ không thế nữa ạ!

Hoạt động 1: Bạn nào trong tranh biết nhận lỗi và sửa lỗi?

Mục tiêu: HS nhận diện được một số biểu hiện của biết hoặc chưa biết nhận lỗi, sửa lỗi.

Tổ chức thực hiện:

- GV chia lớp thành các nhóm 4 và yêu cầu HS tìm hiểu, thảo luận theo gợi ý:
- + Các bạn trong tranh đã nói gì, làm gì?
- + Lời nói, việc làm đó cho thấy bạn nào biết, bạn nào chưa biết nhận lỗi, sửa lỗi?...

Gợi ý:

Tranh 1: Bạn nữ làm gãy thỏi son của mẹ; bạn đã biết nhận lỗi, xin lỗi mẹ và hứa không tái phạm.

Tranh 2: Bạn nam giẫm phải chân bạn khác nhưng không xin lỗi mà còn tỏ ra khó chịu khi bạn kêu đau.

Tranh 3: Bạn nữ nhặt được chiếc vòng của Na nhưng hôm sau mới trả lại cho Na.

Tranh 4: Bạn nam không chào ông bà khi đi học về; bạn biết lỗi và hứa khắc phục.

– GV tổ chức cho mỗi nhóm báo cáo kết quả thảo luận về một tranh. Sau khi mỗi nhóm báo cáo, các nhóm khác có thể nhận xét, bổ sung.

– Vì tình huống ở tranh 3 mang tính phán đoán, suy luận khá cao nên GV có thể tổ chức cho HS tập trung phân tích tình huống và trao đổi thêm một số câu hỏi; qua đó giúp HS nhìn nhận vấn đề sâu sắc hơn:

+ *Nội dung câu chuyện này thế nào?*

+ *Theo em, vì sao bạn nữ không trả lại chiếc vòng ngay cho Na?*

+ *Em có suy nghĩ gì về việc làm của bạn nữ?*

+ *Nét mặt tươi cười của Na khi nhận lại chiếc vòng gợi cho em điều gì?, v.v.*

– Trên cơ sở những ý kiến của HS, GV khái quát: *Trong cuộc sống, đôi khi chúng ta không nhận ra được ngay lỗi của mình nhưng quan trọng nhất là cuối cùng, chúng ta biết nhận lỗi và sửa lỗi; khi đó mọi người sẽ thông cảm, tha thứ và yêu quý chúng ta.*

Hoạt động 2: Nêu thêm một số việc làm thể hiện biết nhận lỗi và sửa lỗi.

Mục tiêu: HS nêu thêm được những biểu hiện của biết nhận lỗi và sửa lỗi.

Tổ chức thực hiện:

– GV nhắc lại những tình huống vừa khám phá ở Hoạt động 1 để HS hiểu rõ: đó chính là những biểu hiện của biết nhận lỗi và sửa lỗi.

– GV tổ chức lớp thành các nhóm đôi; dành thời gian để các nhóm suy nghĩ, trao đổi, thảo luận về những biểu hiện khác của biết nhận lỗi và sửa lỗi.

Gợi ý:

+ *Khi vô ý làm bạn đau.*

+ *Khi quên không làm bài tập.*

+ *Khi lỡ tay làm hỏng đồ dùng gia đình,...*

– Trên cơ sở những gợi ý này, GV dẫn dắt, đặt thêm những câu hỏi gợi mở để HS trình bày được những biểu hiện mới một cách phù hợp, ngắn gọn, đầy đủ.

Hoạt động 3: Vì sao chúng ta cần biết nhận lỗi và sửa lỗi?

Mục tiêu: HS hiểu được vì sao cần biết nhận lỗi và sửa lỗi.

Tổ chức thực hiện:

Để giúp HS giải quyết được nhiệm vụ học tập này, GV tổ chức lớp thành các nhóm 4 và cần có những gợi ý, dẫn dắt thích hợp. Ví dụ:

+ *Biết nhận lỗi và sửa lỗi có tác động tích cực thế nào đối với bản thân và những người xung quanh?*

+ *Không biết nhận lỗi và sửa lỗi có tác hại thế nào đối với bản thân và những người xung quanh?*

+ *Hậu quả của việc chỉ biết nhận lỗi mà không biết sửa lỗi là gì?, v.v.*

– GV có thể thiết kế câu hỏi thành phiếu học tập để HS làm việc cá nhân, hoặc làm việc nhóm; qua đó, mỗi em tự nêu ra ít nhất một biểu hiện cụ thể về biết nhận lỗi và sửa lỗi. Sau đó, GV cho 2 – 3 nhóm chia sẻ trước lớp về những biểu hiện mà nhóm đã xác định; đồng thời tổ chức cho HS thảo luận, nhận xét về những biểu hiện đó.

Kết thúc hoạt động Kiến tạo tri thức mới, GV có thể chốt lại: *Trong sinh hoạt, học tập, mỗi chúng ta đều có thể có lỗi hoặc mắc sai lầm. Tuy nhiên, nếu chúng ta biết nhận lỗi, xin lỗi và có hành động thiết thực để khắc phục lỗi thì mọi người sẽ thông cảm, tha thứ cho chúng ta và bản thân chúng ta sẽ mau tiến bộ.*

Luyện tập

Hoạt động 1: Bày tỏ ý kiến của em về việc làm của Na.

Mục tiêu: HS đồng tình với việc biết nhận lỗi, sửa lỗi.

Tổ chức thực hiện:

GV hướng dẫn HS quan sát tranh; sau đó, yêu cầu 1 – 2 HS mô tả lại tình huống:

Tranh 1: Na vô ý làm rách vở của em; Na xin lỗi và hứa bọc lại vở cho em.

Tranh 2: Na bọc lại vở cho em; hai chị em cùng vui vẻ.

Câu hỏi gợi ý:

+ Chuyện gì đã xảy ra?

+ Na đã xử lí việc đó như thế nào?

+ Thái độ, lời nói, việc làm của Na cho thấy Na là người thế nào?

+ Em đồng tình và không đồng tình với việc làm nào của Na? Vì sao?, v.v.

Hoạt động 2: Nhận xét về lời nói, việc làm của Tin và Bin. Nếu là Tin và Bin, em sẽ làm gì?

Mục tiêu: HS không đồng tình với việc không biết nhận lỗi, sửa lỗi.

Tổ chức thực hiện:

GV hướng dẫn HS quan sát tranh; sau đó yêu cầu 1 – 2 HS mô tả lại tình huống:

Tranh 1: Tin bước vội, vô tình làm vỡ chậu cây cảnh; Bin đi sau nhìn thấy rõ việc đó.

Tranh 2: Khi cô giáo hỏi, Tin không nhận lỗi, Bin cũng không giúp Tin nhận lỗi.

Câu hỏi gợi ý:

+ Chuyện gì đã xảy ra?

+ Tin đã mắc lỗi gì? Khi đó Bin có biết lỗi của Tin không?

+ Tin và Bin đã trả lời cô giáo như thế nào?

- + Khi trả lời cô giáo như thế, lỗi của Tin là gì và lỗi của Bin là gì?
- + Em có đồng tình với việc làm, lời nói của Tin và Bin không? Vì sao?
- + Nếu là Tin hoặc Bin, em sẽ làm gì?, v.v.

Hoạt động 3: Sắm vai các bạn trong tranh và xử lí tình huống.

Mục tiêu: HS biết cách ứng xử phù hợp khi nhận lỗi và sửa lỗi.

Tổ chức thực hiện:

GV tổ chức một số nhóm đôi (một nam, một nữ) và hướng dẫn HS sắm vai; dành thời gian thích hợp để nhóm trao đổi, đưa ra cách xử lí tình huống.

Tình huống 1: Bạn nữ đang đi xe đạp; bạn nam đá bóng trúng bạn nữ làm bạn nữ ngã xe, bị đau.

Câu hỏi gợi ý: Trong tình huống này, bạn nam nên có thái độ, lời nói, việc làm như thế nào? Nếu bạn nam biết/không biết nhận lỗi và sửa lỗi, bạn nữ nên có thái độ, lời nói, việc làm như thế nào?

Tình huống 2: Bạn nữ nhận nhầm cây bút của bạn nam là của mình nhưng đến khi về nhà, bạn nữ mới biết điều đó.

Câu hỏi gợi ý: Trong tình huống này, bạn nữ nên có thái độ, lời nói, việc làm như thế nào? Nếu bạn nam biết/không tha thứ, bạn nữ nên có thái độ, lời nói, việc làm như thế nào?

Lưu ý: Ở mỗi tình huống, GV cần động viên, khích lệ các nhóm đưa ra những lời nói, việc làm cụ thể, sinh động không chỉ thể hiện việc biết nhận lỗi, xin lỗi với bạn mà còn thể hiện cả việc biết tha lỗi cho bạn; biết giải quyết, xử lí các tình huống, vấn đề cá nhân của mình một cách chủ động.

Vận dụng

Hoạt động 1: Tập nói lời xin lỗi.

Mục tiêu: HS biết cách sử dụng ngôn ngữ, cử chỉ phù hợp khi xin lỗi người khác.

Tổ chức thực hiện:

GV tổ chức cho HS làm việc theo nhóm 4: 2 bạn tập nói lời xin lỗi với nhau, 2 bạn quan sát, nhận xét, góp ý; sau đó đổi vai: 2 bạn đã tập nói lời xin lỗi sẽ quan sát, nhận xét, góp ý, 2 bạn đã quan sát, nhận xét, góp ý sẽ tập nói lời xin lỗi.

SGK chỉ đưa ra 2 tình huống gợi ý; GV có thể xây dựng thêm một số tình huống khác để việc thực hành của HS được phong phú, sát với thực tiễn hơn.

Hoạt động 2: Chia sẻ về những việc làm thể hiện em đã biết hoặc chưa biết nhận lỗi và sửa lỗi.

Mục tiêu: HS biết chia sẻ và rút kinh nghiệm về việc mình biết hoặc chưa biết nhận lỗi, sửa lỗi.

Tổ chức thực hiện:

GV tổ chức cho HS làm việc theo nhóm 4: một bạn chia sẻ việc làm thể hiện bản thân đã biết hoặc chưa biết nhận lỗi và sửa lỗi, 3 bạn nhận xét, góp ý; sau đó lần lượt các bạn trong nhóm chia sẻ.

Khi có HS mạnh dạn chia sẻ về việc làm thể hiện bản thân chưa biết nhận lỗi và sửa lỗi, GV cần có hình thức động viên, khuyến khích kịp thời và gợi ý để các HS trong nhóm phân tích tác hại của việc chưa biết nhận lỗi và sửa lỗi, đồng thời đưa ra những nhận xét, góp ý, đề xuất phù hợp, mang tính xây dựng.

Khi tổ chức thực hiện hoạt động 2, GV cũng có thể kết hợp thực hiện **Hoạt động 3: Nhắc nhở bạn bè cùng thực hiện việc biết nhận lỗi và sửa lỗi.**

Hoạt động củng cố, dặn dò

– Kết thúc bài học, GV cho cả lớp đọc bài thơ ở mục Ghi nhớ, SGK Đạo đức 2, trang 13 và tùy theo khả năng của HS, có thể yêu cầu các em về nhà học thuộc bài thơ:

Dũng cảm nhận lỗi

Xin lỗi chân thành

Sửa lỗi của mình

Mọi người yêu quý.

– GV nhắc nhở HS nếu mắc lỗi cần dũng cảm nhận lỗi, chân thành xin lỗi và nghiêm túc sửa lỗi của mình.

Thư gửi các bậc cha mẹ học sinh

GV sử dụng *Thư gửi cha mẹ học sinh* để phối hợp với gia đình HS những nội dung sau:

1. Phụ huynh quan sát, nhắc nhở khi con phạm lỗi; hỗ trợ để con nhận diện được lỗi, biết nhận lỗi và sửa lỗi trong những tình huống, hoàn cảnh cụ thể.
2. Phụ huynh có hình thức khích lệ, động viên kịp thời khi con biết nhận lỗi và sửa lỗi.